

7/11381

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610- 31
Konu : Yazılı Soru Önergesi

001184

26 OCAK 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: T.B.M.M. Başkanlığının 21.12.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-18194 sayılı yazısı

Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT'ün tarafıma tevcih ettiği, 7/11381 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, BOTAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER:

Ek-1 Önerge Cevabı (1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:	Bilgi:
TBMM Bşk.	Başbakanlık

**ARDAHAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ENSAR ÖĞÜT'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/11381)**

Sorular 1-3:

BOTAŞ 2009 yılında 38 milyar metreküplük doğalgaz alım taahhüdü bulunuyordu. Ekonomik krizle birlikte Türkiye'nin doğalgaz ve elektrik tüketimi düşmüştür. Bu nedenlerden dolayı öngörülen miktarda doğalgaz çekemedi. 2009 yılının sonunda Türkiye'nin doğalgaz tüketiminin 35 milyar düzeyin de gerçekleşeceği varsayılmaktadır. BOTAŞ "al ya da öde" yaptırımına konu olacak doğalgaz miktarını Rusya ile İran'a ödenecek tutarlara göre kullanılmayan toplam 2 milyar 900 milyon metreküp doğalgaz için 680 milyon dolar ödeneceği doğrudur?

-Yapılan anlaşmaya göre İran'a kullanılmayan 2,2 milyar metreküp gaz için 515 milyon dolar ödeme yapılacak mı?

-Rusya'ya 700 milyon metreküp gaz için 165 milyon dolar ödeme yapılması doğrudur?

-Bu anlaşmalar kaç yıl üzerinde yapıldı. Bu tür ödemeler daha kaç yıl devam edecek?

Cevaplar 1-3:

Uluslararası doğalgaz alım satım anlaşmalarının tamamında yer alan "al ya da öde" maddesi mevcut doğalgaz alım anlaşmalarımızda da bulunmaktadır. Yıl içinde teslim alınamayan doğalgaz miktarının karşılığı olan tutar, sözleşmede yer alan belirli bir yüzde üzerinden ödenmekte ve bu miktarlar doğalgazın ileriki dönemlerde teslim alınması suretiyle telafi edilmektedir. Kısaca, doğalgaz sözleşmelerine göre, yapılan ödemeler "alınan gazın parasının ödenmesi" şeklinde iken al ya da öde durumuyla karşılaşıldığında, "alınacak gazın parasının önceden ödenmesi" şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmaları 20-25 yıllık uzun dönemli, uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari akitlerdir. Bu anlaşmaların hükümleri ticari gizlilik içermekte ve içeriğinin açıklanması da sözleşmeye aykırılık teşkil etmektedir. Bu durum gerektiğinde sözleşmenin feshi veya bu nedenle doğan zararın giderimi gibi yaptırımlara yol açabilecektir. Diğer taraftan, Sözleşmelerdeki gizlilik maddesine aykırı durumların alıcının veya satıcının üçüncü şahıslarla taraf olduğu diğer anlaşmalar açısından da ticari sıkıntılar yaratması söz konusudur. Ayrıca, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü Maddesinde, ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz ve 7 nci maddesinde de, doğalgaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür, hükümleri yer almaktadır.

BOTAŞ Genel Müdürlüğü ile Rusya (25 Milyar Cm³) ve İran (9,5 Milyar Cm³) firmaları arasında anlaşmalar imzalanmıştır. Bu anlaşmaların bitim tarihleri, Rusya Batı Hattı ilk anlaşma (2011), ikinci anlaşma (2021), Rusya Federasyonu (Mavi Akım) hattı (2025) ve İran (2026)'dır.